

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTO VIDAUS AUDITO SKYRIUS**

VIDAUS AUDITO ATASKAITA

**IMANUELIO KANTO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS VEIKLOS
ORGANIZAVIMO VERTINIMAS**

2023 m. birželio mėn. 20 d. Nr. CVAS-A-09-05
Klaipėda

TURINYS

ĮVADINĖ DALIS	3
DĖSTOMOJI DALIS	4
<i>Bendroji informacija</i>	4
1. TURTO VALDYMAS.....	5
2. PERSONALO VALDYMAS	5
3. BIBLIOTEKOS TEIKIAMŲ ATLYGINTINŲ PASLAUGŲ VERTINIMAS	7
4. LĖŠŲ PANAUDOJIMO DARBO UŽMOKESČIUI VERTINIMAS.....	9
5. LĖŠŲ, SKIRTŲ BIBLIOTEKOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI, PANAUDOJIMO VERTINIMAS	11
6. VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMAS. RIZIKOS VERTINIMAS	12
Išvados:	13
Rekomendacijos:	14
VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS	14

IVADINĖ DALIS

Vidaus audito atlikimo motyvai	Vidaus auditas atliktas vykdant Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2023 metų veiklos planą, skyriaus vedėjo 2023-04-17 pavedimu Nr. CVAS-P-09-07
Vidaus audito vykdytojai	Centralizuoto vidaus audito skyriaus vyriausioji auditorė Natalija Lukašova
Vidaus audito atlikimo terminas	Vidaus audito pradžia 2023-04-18; vidaus audito pabaiga 2023-06-20
Audituojamasis subjektas/ audituojama sritis	Imanuelio Kanto viešoji biblioteka/Veiklos organizavimo vertinimas (turto bei personalo valdymas; teikiamos atlygintinos paslaugos; lėšų panaudojimas darbo užmokesčiui; lėšų, skirtų Bibliotekos projektams įgyvendinti panaudojimas; vidaus kontrolės įgyvendinimas, rizikos vertinimas)
Vidaus audito tikslas	Įvertinti veiklos organizavimą/vidaus kontrolę
Vidaus audito apimtis	Audituojamasis laikotarpis: 2022 -2023 metai
Vidaus audito metodai	Vidaus audito įrodymai gauti taikant rašytinių dokumentų nagrinėjimo, pateiktų duomenų analizės, pokalbių ir kitas procedūras. Audito metu buvo naudojamosi Savivaldybės teisės aktų paieškos sistemoje bei internetinėje erdvėje viešai prieinama, su vidaus audito tikslu susijusia informacija bei vadovautasi nuostata, kad pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus
Vidaus audito vertinimo kriterijai	Taikyti vertinimo kriterijai: LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198; Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas LR kultūros ministro 2017-09-19 įsakymu Nr. IV-948; Savivaldybės tarybos 2021-07-22 sprendimas Nr.T2-176 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybių biudžetinių kultūros įstaigų teikiamų atlygintinų paslaugų kainų patvirtinimo“; LR finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas

DĖSTOMOJI DALIS

Bendroji informacija

Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešoji biblioteka - savivaldybės biudžetinė įstaiga, veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse ir vykdanči bibliotekų veiklą. Bibliotekos savininkė yra Klaipėdos miesto savivaldybė (toliau tekste – Savivaldybė). Bibliotekos buveinė - Turgaus g. 8, LT-91247 Klaipėda.

Patvirtintuose Bibliotekos nuostatuose¹ nurodyti Bibliotekos:

- *veiklos tikslai* – užtikrinti miestiečiams lygų ir laisvą priėjimą prie spausdintų ir skaitmeninių informacijos išteklių; stiprinti gyventojų kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei raštingumo ugdymo(si) veiklas, skatinančias visuomenės narių kūrybingumą, socialinį ir ekonominį veiklumą bei motyvaciją dalyvauti mokymosi visą gyvenimą procese; įveikinti bibliotekų infrastruktūrą, kurti naujas elektronines paslaugas, skatinančias žiniomis, verslumu ir inovacijomis grindžiamą socialinę-ekonominę miestą raidą;
- *veiklos sritis* – dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas ir saugojimas, skaitmeninimas, panauda ir viešinimas, bibliografavimas, kultūrinių ir edukacinių programų organizavimas, galimybės fiziniams ir juridiniams asmenims nemokamai naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais, nepaisant informacijos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, neatsižvelgiant į autorių ar užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją, užtikrinimas.

Biblioteką sudaro:

- administracija;
- 6 skyriai: Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius (su Mainų ir Atsarginiu fondais), Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrius, Vaikų ir jaunimo skyrius, Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius, Meno skyrius, Ūkio skyrius;
- struktūriniai teritoriniai padaliniai (toliau – teritoriniai padaliniai): Pempininkų biblioteka (su vaikų centru „Gerviukas“), Kalnupės biblioteka (su vaikų centru „Ruoniukas“), „Kauno atžalyno“ biblioteka (su vaikų centru „Pelėdžiukas“), Šiaulių biblioteka, Miško biblioteka, Vingio biblioteka, Laukininkų biblioteka, „Karlskronos“ biblioteka, Melnragės biblioteka, Girulių biblioteka, Debreceno biblioteka.

Be to, 2022 metais Bibliotekos padaliniuose veikė 11 klubų, kurių veikloje dalyvavo 267 dalyviai. *Lentelėje Nr. 1* pateikta informacija apie Bibliotekos padaliniuose veikiančius klubus:

Bibliotekos padalinys	Klubai
Jaunimo skyrius	Anglų kalbos ir skaitytojų „Kitame sakinyje“
Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrius	„Literatūrinė kūryba užsiimančių žmonių klubas“, „Tautinių dainų mėgėjų klubas“
„Kauno atžalyno“ biblioteka	„Šachmatų klubas“, „Diskusijų klubas su V. Čapu“, Mokytojų klubas, „Maisto klubas“
Kalnupės biblioteka	„Vidūno klubas“
Pempininkų biblioteka	„Proto sporto klubas“, „Rankdarbių klubas“

Audituojamu laikotarpiu Bibliotekos direktoriaus pareigas ėjo Bronislava Lauciuvienė².

¹ Savivaldybės tarybos 2018-12-20 sprendimas Nr. T2-274 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos pavadinimo pakeitimo“

² Savivaldybės mero 2018-12-12 potvarkis Nr. M3-122 „Dėl būtinųjų darbo sutarties sąlygų pakeitimo“

1. TURTO VALDYMAS

Bibliotekos centrinė būstinė yra įsikūrusi adresu Turgaus g. 8, Klaipėda. Bibliotekos teritoriniai padaliniai įsikūrę skirtingose miesto dalyse. Remiantis Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašais³ nustatyta (DD-1), kad:

- Biblioteka *patikėjimo teise* valdo 17 pastatus (patalpas), kurie nuosavybės teise priklauso Klaipėdos miesto savivaldybei. Bendras patikėjimo teise valdomas patalpų plotas sudaro 4010,14 kv. m., iš jų didžiausia pagal patalpų plotą yra „Kauno atžalyno“ biblioteka (775,99 kv. m), įsikūrusi adresu Kauno g. 49, Klaipėda;
- Biblioteka *turto panaudos pagrindu*⁴ valdo Pempininkų bibliotekos patalpas, esančias adresu Taikos pr. 81a-7, Klaipėda (218,44 kv. m);
- Biblioteka **naudojasi patalpomis, esančiomis adresu Laukininkų g. 50-3, Klaipėda (89,27 kv. m), kurios nuosavybės teise priklauso Švedijos Karlskronos prekybos centrui be teisinio pagrindo.** Šios patalpos buvo perduotos į Bibliotekos balansą 1996-11-20 perdavimo-priėmimo aktu, tačiau procedūros dėl teisinės registracijos nebuvo atliktos⁵.

Surinktais duomenimis⁶ audituojamu laikotarpiu buvo suremontuotos šios patalpos:

- Vaikų padalinio patalpos (Danės g. 7) po užpylimo vandeniu;
- „Miško“ padalinyje (Kretingos g. 61) atliktas einamasis remontas (pakeistos grindys, perdažytos lentynos, nupirkta naujų baldų, pertvarkytas fondas);
- Melnragės bibliotekoje, įsikūrusioje pastate adresu Molo g. 60 buvo atlikta viso pastato rekonstrukcija.

2. PERSONALO VALDYMAS

Audito metu buvo vertinama ar:

1. patvirtinta Bibliotekos struktūra (LR Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 str. 2 d. 4 p.);
2. patvirtintas Bibliotekos darbuotojų pareigybių sąrašas (LR Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 str. 2 d. 4 p., LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau tekste – Darbo apmokėjimo įstatymas) 4 str. 1 d.);
3. faktiškai užimtų pareigybių skaičius (iš viso) neviršijo Bibliotekai patvirtinto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus;
4. Bibliotekos atlikto kasmetinio veiklos vertinimo procedūros atitiko teisės aktų reikalavimus (Darbo apmokėjimo įstatymo 14 str., Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas⁷ Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas⁸ (toliau tekste – Vertinimo tvarka));
5. ar nustatyta darbo apmokėjimo sistema (LR Darbo kodekso 140 str. 3 d., Darbo apmokėjimo įstatymo 5 str. 2 d.).

³ 2023-05-02, 2023-05-04 VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai

⁴ 2014-02-21 panaudos sutartis Nr. J9-216. 2019-03-12 susitarimas pakeisti sutartį Nr. J9-1071 iki 2024-02-21

⁵ Bibliotekos direktoriaus 2023-05-09 paaiškinimas

⁶ 2022 metų Bibliotekos veiklos ataskaita

⁷ Patvirtintas LR Vyriausybės 2017-04-05 nutarimu Nr. 254 (LR Vyriausybės 2022-01-05 nutarimo Nr. 20 redakcija)

⁸ Patvirtintas LR Kultūros ministro 2017-09-19 įsakymu Nr. IV-948 (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01)

Nustatyta:

1. Audito atlikimo metu galiojo Bibliotekos organizacinė struktūra, kuri buvo patvirtinta Bibliotekos direktoriaus 2017-09-12 įsakymu Nr. 39. Atlikus šios struktūros peržiūrą auditorius nustatė, kad **struktūroje nėra**:

- nustatyti aiškūs valdymo (pavaldumo, koordinavimo) ryšiai. Dėl to, auditorius negalėjo įvertinti ar Bibliotekos pateiktuose pareigybių aprašymuose⁹ nurodytas pavaldumas atitiko patvirtintą struktūroje. Be to, struktūroje yra **nustatyti netikslumai**. Pavyzdžiui:

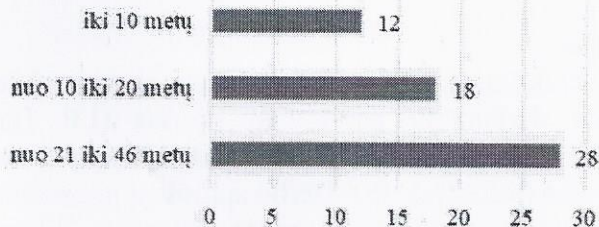
Pareigybė	Pavaldumas	
	kam	patvirtintas
Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus metodininkas rinkodarai ir viešiesiems ryšiams	Direktoriui	Pareigybės aprašyme ¹⁰
	Direktoriaus pavaduotojui	Struktūroje

- patvirtintos direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams ir dizainerio-maketuotojo pareigybės bei Bibliotekos teritorinis padalinys – Melnragės biblioteka.

2. Bibliotekos darbuotojų pareigybių sąrašas buvo patvirtintas Bibliotekos direktoriaus 2023-01-02 įsakymu Nr. 1. Atlikus šio sąrašo peržiūrą nustatyta, kad jame nurodytas pareigybių skaičius (74,00) neviršijo Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatytą didžiausią leistiną¹¹ (74,00) bei atitiko patvirtintą skaičių pagal pareigybių lygius.

3. Surinktais duomenimis¹² nustatyta, kad Bibliotekoje audito atlikimo metu faktiškai buvo užimtos (70) pareigybės, laisvos - 4 (0,25 ekonomisto, 0,5 darbininko, ir 3,25 valytojo).

Auditoriaus Bibliotekos darbuotojų sandaros analizė (DD-2) parodė, kad 58 iš 65 (t.y. ~ 90 proc.) sudaro Kultūros ir meno darbuotojai, iš kurių 28 – ū (t.y. 48 proc.) profesinis darbo stažas sudaro nuo 21 iki 46 metų. Duomenys apie Bibliotekoje dirbančių Kultūros ir meno darbuotojų stažus pateikti *Diagramoje Nr. 1*:

4. Bibliotekos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo tvarką nustato:

- *Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas;*
- *Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas;*
- *Bibliotekos darbuotojų metinio veiklos vertinimo tvarkos aprašas (Bibliotekos direktoriaus 2020-12-31 įsakymu Nr. 39 patvirtintos Darbo apmokėjimo sistemos aprašo 1 priedas) (toliau tekste – Bibliotekos vertinimo tvarkos aprašas)*

Bibliotekos direktorius 2023-02-21 įsakymu Nr. 16-P patvirtino Bibliotekos darbuotojų veiklos vertinimo išvadas. Šio įsakymo duomenimis 2022 metų veikla buvo įvertinta 61 darbuotojo. Duomenys apie veiklos vertinimo rezultatus pateikti *Lentelėje Nr. 2*:

⁹ Pvz. vyr. bibliotekininko, vyresn. bibliotekininko

¹⁰ Pareigybės aprašymas patvirtintas Bibliotekos direktoriaus 2022-01-31 įsakymu Nr. 6

¹¹ Savivaldybės direktoriaus 2022-05-02 įsakymas Nr. P1-482

¹² Bibliotekos direktoriaus 2023-01-02 įsakymai Nr. 1-P ir 2-P, Savivaldybės mero 2023-01-02 potvarkis Nr. M3-2

	Įvertinimas		
	„labai gerai“ 13 (21 proc.)	„gerai“ 43 (71 proc.)	„patenkinamai“ 5 (8 proc.)
Įvertintų darbuotojų skaičius (proc.)			
Pareigybės	direktoriaus pavaduotojai; skyrių, padalinių vedėjai, metodininkas rinkodarai ir viešiesiems ryšiams, kultūros projektų administratorius, vyr. bibliotekininkas	ekonomistai, edukatoriai, metodininkai, vyr. ir vyresn. bibliotekininkai, stalius, vairuotojas ir kt.	bibliografas, vyr. ir vyresn. bibliotekininkas

Lentelėje pateikti duomenys rodo, kad:

- „gerai“ buvo įvertinta daugiausiai (71 proc.) Bibliotekos darbuotojų veikla;
- „labai gerai“ didžiaja dalimi buvo įvertinta Bibliotekos administracijos darbuotojų veikla.

Auditorius atrankos būdu patikrino 2 iš 5 darbuotojų, kurių veikla buvo įvertinta „patenkinamai“ veiklos vertinimo išvada ir nustatė, kad:

- vertinimui buvo naudota Vertinimo tvarkos 2 priedo forma, nes šių darbuotojų pareigybės – bibliografas ir vyr. bibliotekininkas priskirti prie kultūros ir meno darbuotojų¹³;
- vertinimą atliko tiesioginiai darbuotojų vadovai, kurie nurodyti patvirtintuose pareigybių aprašymuose¹⁴;
- vertinimo data (iki 2023-03-01) ir užduočių skaičius (nuo 3 iki 6) atitiko Tvarkos aprašo reikalavimus;
- darbuotojų atstovavimą įgyvendinantis asmuo (Darbo tarybos pirmininkas) sutiko su veiklos vertinimo išvadomis;
- darbuotojai įvykdė ne visas metines užduotis pagal sutartus vertinimo rodiklius, dėl to jų veikla buvo įvertinta „patenkinamai“.

5. Bibliotekos Darbo apmokėjimo sistemos aprašas buvo patvirtintas Bibliotekos direktoriaus 2020-12-31 įsakymu Nr. 39. Atlikus šio aprašo peržiūrą neatitikimų nenustatyta, išskyrus atvejį dėl pareiginės algos kintamosios dalies kriterijų nustatymo (žr. *Lėšų panaudojimo darbo užmokesčiui vertinimas*).

3. BIBLIOTEKOS TEIKIAMŲ ATLYGINTINŲ PASLAUGŲ VERTINIMAS

Savivaldybės tarybos 2021-07-22 sprendimu¹⁵ buvo patvirtintos kainos už Bibliotekos teikiamas atlygintinas paslaugas:

- Vartotojo pažymėjimo išdavimas;
- Seminarų, konferencijų, parodų ir kt. renginių organizavimo ir aptarnavimo paslaugos;
- Dokumentų kopijavimas, skenavimas ir atspausdinimas, leidimas juos viešai publikuoti;
- Dokumentų įrišimas ir laminavimas;
- Mokymo programų rengimas.

Lentelėje Nr. 3 pateikta informacija apie kai kurių atlygintinų paslaugų kainas:

¹³ Pavyzdinis kultūros ir meno darbuotojų pareigybių sąrašas, patvirtintas Tvarkos aprašo I priedu

¹⁴ Bibliotekos direktoriaus 2019-01-25 įsakymu Nr. 7 patvirtinti bibliografo ir vyr. bibliotekininko pareigybių aprašymai

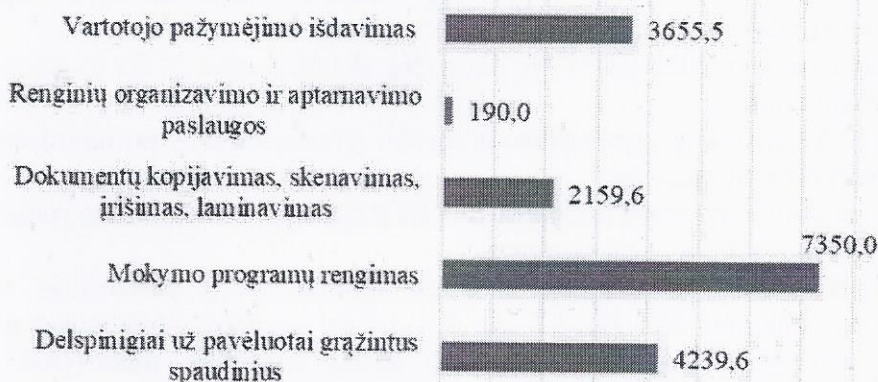
¹⁵ Savivaldybės tarybos 2021-07-22 sprendimas Nr. T2-176 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybių biudžetinių kultūros įstaigų teikiamų atlygintinų paslaugų kainų patvirtinimo“ (1 priedas)

Paslaugos pavadinimas	Mato vnt.	Kaina (Eur)
Seminarių, konferencijų, parodų ir kt. renginių organizavimo ir aptarnavimo paslaugos	1 val. grupei iki 50 asmenų	20,00
Mokymų programų rengimas	1 val.	7,00 (individualūs)
	1 val. 1 asmeniui	2,50 (grupiniai)

Savivaldybės administracijos biudžetinių įstaigų centralizuotos apskaitos skyriaus (toliau tekste – BĮCAS) pateiktais duomenimis¹⁶ pajamos už atlygintinas paslaugas 2022 metais sudarė 17 589,23 Eur, iš jų 15 759,38 Eur (t.y. ~ 90 proc.) buvo atsiskaityta grynaisiais pinigais.

Auditorius, peržiūrėjęs Bibliotekos sąskaitos apyvartą už 2022 metus, kasos pajamų orderius, pinigų priėmimo kvitus nustatė, kad pinigai buvo surenkami už skaitytojų pažymėjimus, kopijavimo paslaugas, delspinigių, renginių organizavimo ir aptarnavimo paslaugas, mokymo programų rengimą, aukcione parduotus spaudinius ir kt.

Bibliotekos pateiktais duomenimis¹⁷ daugiausia lėšų buvo surinkta už mokymo programų rengimą – 7350,0 Eur (t.y. 42 proc.). Informacija apie surinktas pajamas pagal paslaugos rūšis pateikta *Diagramoje Nr. 2*:

Auditorius iš Bibliotekos apskaitos dokumentų atsirinko 3 kasos pajamų orderius¹⁸ su didžiausiomis sumomis bei nurodė Bibliotekai detalizuoti ir pagrįsti šias sumas dokumentais.

Biblioteka pateiktu paaiškinimu bei dokumentais¹⁹ pagrindė pajamų orderiuose nurodytas sumas, tačiau kasos pajamų orderiuose **neteisingai įvardino gautų pinigų tikslinę paskirtį**. Duomenys pateikti *Lentelėje Nr. 4*:

	Tikslinė paskirtis, nurodyta kasos pajamų orderiuose		Tikslinė paskirtis pagal pateiktus dokumentus	
	Renginių organizavimo ir aptarnavimo paslaugos	Mokymo programų rengimas	Renginių organizavimo ir aptarnavimo paslaugos	Mokymo programų rengimas
<i>Iš viso:</i>	3510,0	900,0	60,0	4350,0
		4410,0		4410,0

Nustatyta, kad:

- pinigai už mokymo programų rengimą (4350,0 Eur)²⁰ buvo surinkti už vasaros poilsio programos „Žalioji biblioteka“ edukacinę veiklą, kurioje dalyvavo 87 dalyviai;

¹⁶ BĮCAS el. paštu 2023-05-12 pateikti duomenys

¹⁷ Bibliotekos el. paštu 2023-06-15 pateikti duomenys

¹⁸ Kasos pajamų orderiai: 2022-06-28 Nr. SVB 22079, 2022-07-27 Nr. SVB 22096, 2022-08-25 Nr. SVB 22106

¹⁹ Bibliotekos el. paštu 2023-05-19 pateiktas paaiškinimas bei dokumentai

²⁰ 87 dalyviai sumokėjo po 1,25 Eur už 40 val. (87x1,25x40=4350 Eur)

- Bibliotekos direktoriaus 2022-06-06 įsakymu Nr. 26 įkainis²¹ už programų rengimą buvo sumažintas 50 proc. (1,25 Eur), nes programa gavo Savivaldybės dalinį finansavimą. Įvertinus aukščiau pateiktą informaciją būtų tikslinga atsiskaitymus ir mokėjimus (pvz. už mokymų programų rengimą) atlikti negrynaisiais pinigais.

4. LĖŠŲ PANAUDOJIMO DARBO UŽMOKESČIUI VERTINIMAS

2022 metais Kultūros plėtros programai skirtų asignavimų paskirstyme Bibliotekai buvo skirta 1487,9 tūkst. Eur, iš jų lėšos darbo užmokesčiui sudarė 1240,9 tūkst. Eur (*t.y. 83 proc.*). Duomenys pateikti *Lentelėje Nr. 5:*

Asignavimai, skirti Bibliotekai pagal lėšų šaltinius 2022 m., tūkst. Eur²²

Lėšos	Finansavimo šaltinis	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui
iš savivaldybės biudžeto lėšų	SB	1414,5	1240,9
iš pajamų įmokų už prekes ir paslaugas	SP	12,4	
dotacija savivaldybių viešosioms bibliotekoms dokumentams įsigyti	SB (VB)	58,5	
iš apyvartos lėšų likučio (kreditiniams įsiskolinimams dengti)	SB (L)	2,3	
Biudžetinių įstaigų pajamų už prekes ir paslaugas praėjusių metų likutis	SP (L)	0,2	
Iš viso:		1487,9	1240,9

Auditorius vertino lėšų darbo užmokesčiui (sudarantių santykinai didžiausią išlaidų dalį) panaudojimo teisėtumą ir pagrįstumą, t.y.:

1. ar Bibliotekos darbuotojams nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai neviršijo Darbo apmokėjimo įstatymo prieduose nustatytų ribų;
2. ar po atlikto kasmetinio vertinimo darbuotojams nustatytas kintamosios dalies dydis atitiko teisės aktų reikalavimus;
3. ar Bibliotekoje priemokų skyrimas atitiko teisės aktų nuostatas.

Nustatyta:

1. Pagal pateiktus dokumentus²³ Bibliotekos darbuotojams pastoviosios dalies koeficientai buvo nustatyti pagal Darbo apmokėjimo įstatymo 2-4 priedus priklausomai nuo pareigybės lygio ir profesinio darbo stažo. Patvirtinti pastoviosios dalies koeficientai neviršijo Darbo apmokėjimo įstatymo prieduose nustatytų ribų (DD-3).

2. Bibliotekos direktorius 2023-02-21 įsakymu Nr. 16-P po atlikto 2022 metų veiklos vertinimo nustatė darbuotojams pareiginės algos kintamosios dalies dydžius. Duomenys pateikti *Lentelėje Nr. 6:*

²¹ Savivaldybės tarybos 2021-07-22 sprendimu Nr.T2-176 "Dėl Klaipėdos miesto savivaldybių biudžetinių kultūros įstaigų teikiamų atlygintinų paslaugų kainų patvirtinimo" (1 priedas) buvo patvirtinta 2,5 Eur kaina už 1 val. 1 asmeniui (grupiniai užsiėmimai)

²² Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-12-28 įsakymo Nr. AD1-1628 duomenys

²³ Bibliotekos direktoriaus 2023-01-02 įsakymas Nr. 2-P, Duomenys apie darbuotojų profesinį stažą ir išsilavinimą 2023-01-02

Įvertinimas (Darbo apmokėjimo įstatyme patvirtinti dydžiai)*			
	„labai gerai“ (nuo 15 iki 40)*	„gerai“ (nuo 5 iki 15)*	„patenkinamai“ (nenustatyti)*
Nustatytos kintamosios dalies dydis	20-25 proc.	7-12 proc.	nenustatyta
Pareigybės	25 proc. – direktoriaus pavaduotojai, 20 proc. – skyrių, padalinių vedėjai, metodininkas rinkodarai ir viešiesiems ryšiams, kultūros projektų administratorius, vyr. bibliotekininkas	12 proc. – padalinio vedėjai, 7-10 proc. - ekonomistai, edukatoriai, metodininkai, vyr. ir vyresn. bibliotekininkai, stalius, vairuotojas ir kt.	bibliografas, vyr. ir vyresn. bibliotekininkas

*Darbo apmokėjimo įstatymo 14 str. 10 p. nustatyti dydžiai

Lentelėje pateikta informacija rodo, kad:

- „labai gerai“ įvertintiems darbuotojams buvo nustatytos skirtingo didžio kintamosios dalys (t.y. nuo 20 iki 25 proc.);
 - „gerai“ - nuo 7 iki 12 proc. Pažymėtina, kad Bibliotekos patvirtintame Darbo apmokėjimo sistemos apraše²⁴ nustatyta, kad *Darbuotojo pareiginės algos kintamoji dalis ... skiriama pagal kriterijus, kurie numatyti Bibliotekos vertinimo tvarkos apraše*. Peržiūrėjęs ši aprašą auditorius nustatė, kad **kintamosios dalies kriterijai jame nėra nustatyti**.
3. Darbo apmokėjimo įstatymas²⁵ nustato atvejus kai biudžetinės įstaigos darbuotojui, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų ar užduočių sudėtingumą, mastą ir pobūdį, gali būti skiriamos priemokos:

- 1) už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas, atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, bet neviršijama nustatyta darbo laiko trukmė;
- 2) už pavadavinį, kai raštu pavedama laikinai atlikti kito darbuotojo pareigybei nustatytas funkcijas;
- 3) už papildomų funkcijų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą;
- 4) už darbą, esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų.

BĮCAS pateiktais duomenimis²⁶ faktiškai 2022 metų Savivaldybės biudžeto lėšomis priskaičiuota darbo užmokesčio suma sudarė 1 246 444,16 Eur, iš jų 38 491,52 Eur sudarė priemokos.

Auditorius išanalizavo 2022 metų BĮCAS parengtus dokumentus²⁷ ir nustatė, kad didžiausi priemokų suma Bibliotekos darbuotojams buvo priskaičiuota 2022 metų birželio mėn. – 15 918,57 Eur. Pateiktais duomenimis²⁸ nustatyta, kad Bibliotekos direktorius 2022-06-29 įsakymu 42-jems darbuotojams skyrė 30 proc. priemokas. Didžioji dalis priemokų buvo skirta už vasaros kultūrinių programų rengimą ir vaikų vasaros stovyklų organizavimą.

Siekiant įvertinti ar priemokos buvo skirtos teisės aktų nustatyta tvarka auditorius atrankos būdu²⁹ patikrino jų skyrimą 6 Bibliotekos darbuotojams remiantis BĮCAS³⁰ ir Bibliotekos³¹ pateiktais duomenimis.

²⁴ Darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 6.2.6 p.

²⁵ Darbo apmokėjimo įstatymo 10 str. 1 d.

²⁶ BĮCAS 2023-05-10 pateiktas Memorialinis orderis Nr. 5

²⁷ BĮCAS 2023-05-23 parengtas Memorialinis orderis Nr. 5 už 2022 metus pagal mėnesius

²⁸ Bibliotekos direktoriaus 2022-06-29 įsakymas Nr. 49-p „Dėl priemokos mokėjimo darbuotojams“

²⁹ Atrankos kriterijai: 6 skirtingas pareigas einantys darbuotojai iš 42, kuriems 2022 metų birželio mėn. buvo skirtos priemokos

³⁰ BĮCAS 2023-05-24 pateiktas Bibliotekos darbuotojų prikaitymų žiniaraštis už 2022 metų 06 mėn.

³¹ Bibliotekos direktoriaus 2022-06-29 įsakymas Nr. 49-P, Bibliotekos direktoriaus patvirtinti darbuotojų pareigybių aprašymai

Įvertinus pateiktus dokumentus nustatyta (DD-4), kad priemokos buvo skirtos teisės aktu nustatyta tvarka, t.y.:

- visais atvejais priemokos buvo skirtos už papildomą darbo krūvį kai padidėjęs darbų mastas;
- visais atvejais buvo skirtas Darbo apmokėjimo įstatymu³² nustatytas maksimalus priemokos dydis (30 proc.);
- visais atvejais skirtas priemokos dydis atitiko priskaičiuotą skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraštyje.

5. LĖŠŲ, SKIRTŲ BIBLIOTEKOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI, PANAUDOJIMO VERTINIMAS

Bibliotekos 2022 metų veiklos ataskaitos duomenimis Biblioteka gavo finansavimą 14 projektų, iš jų:

- 4 projektai buvo finansuojami Valstybės biudžeto (VB) lėšomis;
- 8 projektai – Savivaldybės biudžeto (SB) lėšomis;
- 2 projektai – Europos Sąjungos (ES) lėšomis.

Auditorius atrankos būdu pasirinko įvertinti SB lėšų panaudojimą Bibliotekos įgyvendintiems projektams.

Bibliotekos pateiktu paaiškinimu³³ audituojamu laikotarpiu Biblioteka įgyvendino šiuos projektus, finansuojamus SB lėšomis:

Projektas	Laikotarpis	Dalyvavusių asmenų skaičius	Skirta lėšų (Eur)
Ukrainiečių lietuvių kalbos mokymai	2022-04-04 – 2022-11-30	160	7070,00
Vaikų vasaros poilsio programa „Žalioji biblioteka“	2022-06-13 – 2022-08-19	119	2600,00
Neformalaus vaikų švietimo programos:	2022m. vasaris - gruodis	100	8040,00
„Eksperimentinė laboratorija“		19	
„Išmanučiai“		24	
„Iššūčiai smalsiems vaikams“		20	
Nepamesk galvos“		28	
„Technoriumas“		9	
Laikinių darbų užimtumo didinimo programa	2022-06-01 – 2022-10-31	3	6637,00
Iš viso:		382	24347,00

Lentelėje pateikta informacija rodo, kad daugiausia lėšų (8040,00 Eur) buvo skirta Neformalaus vaikų švietimo (NVŠ) programoms įgyvendinti. Dėl to auditorius atrankos būdu pasirinko įvertinti 1-ai NVŠ programai – „Išmanučiai“ skirtų lėšų panaudojimą.

NVŠ programos finansuojamos, administruojamos bei lėšos skiriamos pagal:

- LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą Neformaliojo vaikų švietimo programų finansavimo ir administravimo tvarkos aprašą;
- Savivaldybės tarybos patvirtintą Klaipėdos miesto savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarkos aprašą.

³² Darbo apmokėjimo įstatymo 10 str. 2 d.

³³ Bibliotekos 2023-05-17 pateiktas paaiškinimas

Surinktais duomenimis³⁴ nustatyta:

- Programa „Išmanučiai“ buvo įgyvendinama Bibliotekos Vaikų padalinyje 2022 m. vasario-birželio mėn. ir spalio-gruodžio mėn.;
- Programoje I ir II pusmetyje dalyvavo 24 vaikai. Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis³⁵ tie patys 12 vaikų dalyvavo I ir II pusmečių programose;
- Programa „Išmanučiai“ yra priskiriama STEAM krypties³⁶ programoms, nes šios programos dalyviai turėjo galimybę susipažinti su visomis STEAM sritimis: gamtos mokslais, technologijomis, matematika, inžinerija ir menu;
- Programai 2022 metais buvo paskirstyta³⁷ 2400,0 Eur lėšų suma;
- Faktiškai Programai buvo panaudota 480 Eur mažiau nes liepos ir rugpjūčio mėnesiais per mokinių atostogas Programa nebuvo įgyvendinama. Duomenys pateikti *Lentelėje Nr. 7:*

Laikotarpis	Maksimali suma, nurodyta Sutartyse ³⁸	Suma, nurodyta lėšų paskirstyme	Panaudota suma, nurodyta lėšų panaudojimo ataskaitose
vasaris - rugpjūtis	1680,0	1680,0	1200,0
spalis - gruodis	720,0	720,0	720,0
Iš viso:	2400,0	2400,0	1920,0

Auditorius įvertino Programos lėšų panaudojimo ataskaitose pateiktą informaciją bei atrankos būdu patikrino patirtų išlaidų pagrindžiančius dokumentus (DD-5) ir nustatė, kad skirtos tikslinės dotacijos lėšos buvo panaudotos pagal paskirtį ir NVŠ programos lėšų naudojimo sąmatą.

6. VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMAS. RIZIKOS VERTINIMAS

LR finansų ministro patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas³⁹ (toliau tekste – Aprašas) nustato prievolę viešųjų juridinių asmenų vadovams kiekvienais metais *iki kovo 1 d.* Finansų ministerijos rašytiniu prašymu pateikti informaciją už praėjusius metus apie vidaus kontrolės įgyvendinimą jų vadovaujamuose viešuosiuose juridiniuose asmenyse, įskaitant jiems pavaldžius ir (arba) atskaitingus viešuosius juridinius asmenis.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos vidaus kontrolės politika⁴⁰ (toliau tekste – Vidaus kontrolės politika) numato, kad pavaldžių ir (arba) atskaitingų viešųjų juridinių asmenų vadovai kiekvienais metais *iki sausio 31 d.* turi pateikti struktūriniam padaliniui, kurio reguliavimu sričiai yra priskirti, informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą jų vadovaujamuose viešuosiuose juridiniuose asmenyse pagal parengtą klausimyną.

Audito metu buvo vertinama:

1. ar Bibliotekoje nustatyta vidaus kontrolės politika ir paskirti asmenys, atsakingi už vidaus kontrolės politikos užtikrinimą;
2. ar Biblioteka pateikė informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą už 2022 metus;
3. ar Bibliotekoje atliekamas rizikos vertinimas.

³⁴ Bibliotekos 2023-05-17, 2023-05-30 pateikti paaiškinimai

³⁵ Švietimo skyriaus 2023-05-30 pateiktas išrašas iš Mokinių registro

³⁶ Klaipėdos miesto savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo STEM krypties programos

³⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai 2022-01-25 Nr. AD1-110, 2022-10-04 Nr. AD1-1124

³⁸ Neformaliojo vaikų švietimo programos finansavimo lėšų skyrimo ir naudojimo sutartys (2022-10-28 Nr. J9-322, 2022-10-11 Nr. J9-3331)

³⁹ LR finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašo 29 p. (suvestinė redakcija nuo 2021-12-30)

⁴⁰ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-20 įsakymas Nr. AD1-1484 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos vidaus kontrolės politikos patvirtinimo“

Nustatyta:

1. Bibliotekos vidaus kontrolės politika buvo patvirtinta Bibliotekos direktoriaus 2021-03-31 įsakymu Nr. 8⁴¹. Bibliotekos direktoriaus 2020-12-31 įsakymu Nr. 40⁴² buvo paskirti asmenys, atsakingi už vidaus kontrolės politiką ir jos įgyvendinimą pagal sritis:

- direktoriaus pavaduotoja ir direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams;
- Bibliotekos padalinių vedėjai;
- vidaus kontrolės užtikrinimo darbo grupė.

2. Biblioteka numatytu terminu (iki sausio 31 d.) pateikė informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą 2022 metais pagal Savivaldybės administracijos parengtą klausimyną⁴³. Klausimyne Biblioteka vidaus kontrolę įsivertino „gerai“.

Atrankos būdu patikrinus Bibliotekos pateiktus atsakymus pagal vidaus kontrolės elementus (kontrolės aplinka, finansų kontrolė) neatitikimų nenustatyta.

3. Bibliotekos direktorius 2020-12-31 įsakymu Nr. 40 įsteigė vidaus kontrolės užtikrinimo darbo grupę, kuri atliko Bibliotekos 2022 metų vidaus kontrolės rizikos vertinimą⁴⁴, identifikavo 30 esminių rizikos veiksnių pagrindinėse Bibliotekos veiklos srityse bei pasiūlė rizikos mažinimo priemones.

4 – ios (t.y. 13 proc.) didelio reikšmingumo rizikos nustatytos palyginus naujose ar sparčiai kintančiose veiklos srityse⁴⁵:

- reikalavimas diegti dokumentų valdymo IS;
- pilna apimtimi įgyvendinti BDAR reikalavimus;
- nepažeisti autorinių ir gretutinių teisių įstatymų;
- kokybiškai įgyvendinti korupcijos, vidaus kontrolės įstatymus ir spręsti infrastruktūrinius klausimus.

Išvados:

1. Biblioteka be teisinio pagrindo naudojami patalpomis, esančiomis adresu Laukininkų g. 50-3, Klaipėda (89,27 kv. m) (5 psl.).
2. Bibliotekos personalas pagal pasirinktus kriterijus valdomas tinkamai, išskyrus atvejus, kai:
 - 2.1. Bibliotekos patvirtintoje organizacinėje struktūroje:
 - nėra nustatyti aiškūs valdymo ryšiai (6 psl.);
 - nėra patvirtintos direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams ir dizainerio-maketuotojo pareigybės bei Bibliotekos teritorinis padalinys – Melnragės biblioteka (6 psl.);
 - nustatyti kiti netikslumai pavaldume (6 psl.).
 - 2.2. Bibliotekos darbuotojų metinio veiklos vertinimo tvarkos apraše nėra nustatyti pareiginės algos kintamosios dalies nustatymo kriterijai (7, 10 psl.).
3. Bibliotekos pajamos už atlygintinas paslaugas 2022 metais sudarė 17 589,23 Eur, iš jų ~ 90 proc. buvo atsiskaityta grynaisiais pinigais. (7-9 psl.).
4. Lėšos darbo užmokesčiui pagal pasirinktus kriterijus (pastoviosios dalies koeficientų, kintamosios dalies po atlikto kasmetinio vertinimo nustatymas, priemokų skyrimas) panaudotos tinkamai (9-11 psl.).
5. Lėšos, skirtos Bibliotekos projektams įgyvendinti pagal pasirinktus kriterijus, panaudotos pagal paskirtį ir NVŠ programos lėšų naudojimo šamata (11-12 psl.).

⁴¹ Bibliotekos direktoriaus 2021-03-31 įsakymas Nr. 8 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos vidaus kontrolės politikos patvirtinimo“

⁴² Bibliotekos direktoriaus 2020-12-31 įsakymas Nr. 40 „Dėl asmenų atsakingų už vidaus kontrolės politiką ir jos įgyvendinimą tvirtinimo“

⁴³ Vidaus kontrolės politikos 3 priedas

⁴⁴ Bibliotekos direktoriaus 2022-12-30 įsakymu Nr. 46 patvirtinta 2022-12-14 ataskaita „Dėl vidaus kontrolės rizikos 2022 metais vertinimo rezultatų“

⁴⁵ 2022-12-14 ataskaita „Dėl vidaus kontrolės rizikos 2022 metais vertinimo rezultatų“

6. Bibliotekos vidaus kontrolė pagal pasirinktus kriterijus įgyvendinama tinkamai, rizika valdoma (12-13 psl.).

Rekomendacijos:

1. Kreiptis į Turto valdymo skyrių dėl patalpų, esančių adresu Laukininkų g. 50-3 teisinės registracijos (1 išvada) *(reikšmingumo lygis – vidutinis)*.
2. Valdant Bibliotekos personalą atsižvelgti į audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus (2 išvada) *(reikšmingumo lygis – vidutinis)*.
3. Atliekant atsiskaitymus ir mokėjimus atsižvelgti į audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus (3 išvada) *(reikšmingumo lygis – vidutinis)*.

VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Bibliotekos vidaus kontrolė vertinama **gerai**, nes visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra keletas nesvarbių vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos Bibliotekos veiklo rezultatams (DD-6).

Įvertinus turto valdymą nustatyta, kad Biblioteka be teisinio pagrindo naudojami patalpomis, esančiomis adresu Laukininkų g. 50-3, Klaipėda (89,27 kv. m).

Nustatyta, kad personalas pagal pasirinktus kriterijus valdomas tinkamai *(Bibliotekoje patvirtintas bei faktiškai užimtas pareigybių skaičius neviršijo Bibliotekai patvirtinto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus bei atitiko patvirtintą skaičių pagal pareigybių lygius; Bibliotekos atlikto kasmetinio veiklos vertinimo procedūros atitiko teisės aktų reikalavimus)*, tačiau nustatyti atvejai, kai Bibliotekos patvirtintoje organizacinėje struktūroje nėra: nustatyti aiškūs valdymo ryšiai, patvirtintos kai kurios pareigybės bei nustatyti kiti netikslumai; Bibliotekos darbuotojų metinio veiklos vertinimo tvarkos apraše nėra nustatyti pareiginės algos kintamosios dalies nustatymo kriterijai.

Bibliotekos pajamos už atlygintinas paslaugas 2022 metais sudarė 17 589,23 Eur, iš jų ~ 90 proc. buvo atsiskaityta grynaisiais pinigais. Daugiausia lėšų (t.y. 42 proc.) buvo surinkta už mokymo programų rengimą.

Įvertinus lėšų panaudojimą darbo užmokesčiui neatitikimų nenustatyta *(Bibliotekos darbuotojams nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai neviršijo Darbo apmokėjimo įstatymo prieduose nustatytų ribų; po atlikto kasmetinio vertinimo darbuotojams nustatytas kintamosios dalies dydis atitiko teisės aktų reikalavimus; priemokų skyrimas atitiko teisės aktų nuostatas)*.

Lėšos, skirtos Bibliotekos projektams įgyvendinti pagal pasirinktus kriterijus, panaudotos pagal paskirtį ir NVŠ programos lėšų naudojimo sąmatą.

Nustatyta, kad vidaus kontrolė Bibliotekoje pagal pasirinktus kriterijus įgyvendinama tinkamai, rizika valdoma.

Centralizuoto vidaus audito skyriaus
vedėja

Centralizuoto vidaus audito skyriaus
vyriausioji vidaus auditorė

Meilutė Katauskienė

Natalija Lukašova